

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๖๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) หรือไม่

ศาลอุทธรณ์สั่งให้ส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายรณรงค์สา โรจน์วัฒนกุล) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๑๑๐๘/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๘๓/๒๕๕๖ ของศาลแขวงปทุมวัน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นายรณรงค์สา โรจน์วัฒนกุล เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายวิชนหรือเจี๊ยะ ลดาสุวรรณกุล เป็นจำเลย ต่อศาลแขวงปทุมวัน ในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และหมิ่นประมาท ระหว่างคดีอยู่ในชั้นได้สวนมูลฟ้อง โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลแขวงปทุมวันส่งคำโต้แย้งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) หรือไม่ โดยโต้แย้งว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญามีกระบวนการดำเนินคดีแตกต่างจากคดีแพ่งโดยสิ้นเชิง ถ้ากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้บัญญัติเรื่องใดไว้ก็จะนำกฎหมายอื่นมาใช้บังคับมิได้ การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ บัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

- ๒ -

โดยการให้นำบทบัญญัติในเรื่องการฟ้องช้อนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับคดีอาญา จึงก่อให้เกิดความไม่ถูกต้องและเป็นธรรมเนียมในการพิจารณาคดีอาญาของโจทก์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓)

ศาลแขวงปทุมวันเห็นว่า กรณีตามคำโต้แย้งของโจทก์มิใช่การโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่เป็นกรณีที่โต้แย้งการวินิจฉัยประเด็นปัญหาตามข้อพิพาทแห่งคดีอันเป็นดุลพินิจของศาลและถือเป็นอำนาจศาลยุติธรรม กรณีจึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ให้ยกคำร้อง

ต่อมาศาลแขวงปทุมวันพิพากษาว่า เมื่อพนักงานอัยการโจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ ๒๑๐๕/๒๕๕๕ หมายเลขแดงที่ ๔๕๓๓/๒๕๕๕ ของศาลอาญากรุงเทพใต้ โดยโจทก์เป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในคดีดังกล่าว และศาลอาญากรุงเทพใต้พิพากษาให้จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๕ จำคุก ๑ ปี ปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกรอการลงโทษมีกำหนด ๒ ปี และให้คุมประพฤติจำเลย การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องจำเลยเดียวกันในความผิดฐานทำให้เสียหาย โดยอาศัยข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เดิมอันเป็นกรรมเดียวกันในคดีนี้อีก มีผลทำให้ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องช้อนกับคดีก่อนต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ส่วนความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้น เป็นเพียงการกล่าวเพื่อยืนยันข้อเท็จจริงซึ่งมิใช่การใส่ความโจทก์ต่อพนักงานสอบสวนให้ยกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์คำสั่งและคำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน

ศาลอุทธรณ์เห็นว่า คำโต้แย้งของโจทก์ครบเงื่อนไขที่ศาลชั้นต้นจะต้องส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยก่อนที่จะมีคำพิพากษา และพิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลแขวงปทุมวัน และให้ดำเนินการส่งคำโต้แย้งของโจทก์เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

- ๓ -

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำโต้แย้งของโจทก์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีและยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) แล้ว เห็นว่า เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการรับรองสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรมซึ่งบุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศาลในคดีอาญานำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้ กล่าวคือ เมื่อคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลในคดีอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้บัญญัติวิธีพิจารณาความในเรื่องใดไว้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ บัญญัติให้ศาลสามารถนำบทบัญญัติในส่วน of ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับได้ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) มิได้มีข้อความใดที่จำกัดอำนาจของศาลในการนำกฎหมายวิธีพิจารณาความในเรื่องใดมาใช้บังคับแก่คดี เพียงแต่บัญญัติคุ้มครองสิทธิให้บุคคลได้รับการพิจารณาคดีอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม เท่านั้น กรณีตามคำร้องยังไม่มีมูลอันจะแสดงให้เห็นได้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕

- ๔ -

ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ (๓) อย่างไร ดังนั้น คำโต้แย้งนี้จึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

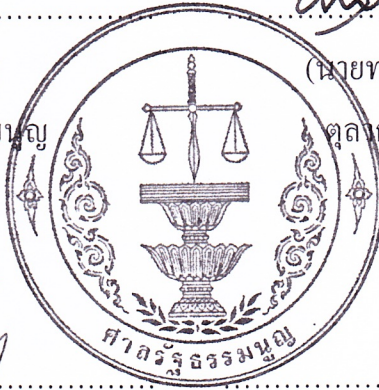
(คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๕๖)

(นายจรรย์ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ